

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΒΟΡΕΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΣΑΜΟΥ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΔΙΗΜΕΡΙΔΑ

ΤΟ ΦΥΣΙΚΟ
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ
ΤΗΣ ΣΑΜΟΥ

ΣΑΜΟΣ, 22-23 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 2016

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: ΜΑΡΙΑ ΔΗΜΑΚΗ

ΣΑΜΟΣ 2016

14. Η ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΩΝ ΚΥΝΗΓΩΝ ΣΤΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ - Η ΘΗΡΟΦΥΛΑΚΗ ΤΩΝ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΩΝ

Φώτω Κόνσολα

Δασσπόνος - Περιβαλλοντολόγος, MSc

Επιστημονική Συνεργάτιδα Κυνηγετικής Ομοσπονδίας Αρχιπελάγους

Η θηροφύλαξη αποτελεί το σημαντικότερο παράγοντα για την προστασία της άγριας πανίδας που εντάσσεται στη φυσική μας κληρονομιά και την ανάπτυξη της βιοποικιλότητας. Η ανάγκη εξασφάλισης της προστασίας του περιβάλλοντος ώθησαν τις Κυνηγετικές Οργανώσεις της χώρας στην πρόσληψη φυλάκων θήρας.

Το 2000 ιδρύεται το Σώμα Θηροφυλακής των Ομοσπονδιών από την Κυνηγετική Συνομοσπονδία Ελλάδος. Σκοπός του σώματος αυτού είναι η κάλυψη της ελλιπούς θηροφύλαξης (μια προϋπόθεση για την συνέχιση της κυνηγετικής δραστηριότητας) ενώ η λειτουργία του είναι επικουρική των Δασικών Υπηρεσιών της χώρας. Το ετήσιο κόστος για την λειτουργία του σώματος ανέρχεται στα 6.000.000 ευρώ, τα οποία προέρχονται αποκλειστικά από εισφορές των ελλήνων κυνηγών.

Θηροφύλακας κατά τη διάρκεια της υπηρεσίας του καθώς επιβλέπει την περιοχή (φωτ. Φ. Κόνσολα).

Οι Θηροφύλακες λειτουργούν σύμφωνα με το αρθρ. 267 §3 του 86/69 το οποίο τους δίνει τις ίδιες αρμοδιότητες με εκείνες των δασοφυλάκων του Δημοσίου. Πρέπει να τονισθεί ιδιαίτερα το γεγονός ότι η τελευταία Γνωμοδότηση του Εισαγγελέα του Αρείου Πάγου, με αριθ. Πρωτ. 5128/10 της 3-03-2011, ορίζει με τρόπο σαφή ότι οι θηροφύλακες των Κυνηγετικών Οργανώσεων «...ασκούν πλήρως όλα τα δικαιώματα και τα καθήκοντα που αναφέρονται στο Δασικό Κώδικα και στους μεταγενέστερους μεταρρυθμιστικούς αυτού νόμους για δασικούς υπαλλήλους και έχουν ως αντικείμενο την τήρηση και εφαρμογή των διατάξεων περί θήρας, περιβαλλόμενοι για το σκοπό αυτό με την ιδιότητα του ειδικού προανακριτικού υπαλλήλου.».

Το έργο της Θηροφυλακής είναι πολυδιάστατο, αλλά οι βασικοί του πυλώνες είναι οι εξής:

- Προλαμβάνει και καταστέλλει τη λαθροθηρία εφαρμόζοντας τους νόμους που διέπουν τη θηρευτική δραστηριότητα.
- Συνδράμει ενεργά στην υλοποίηση των φιλοθηραματικών έργων και των έργων βελτίωσης βιοτόπων καθώς και στην υλοποίηση των επιστημονικών προγραμμάτων που εκπονεί η Κυνηγετική Συνομοσπονδία Ελλάδος και οι Κυνηγετικές Οργανώσεις
- Υποστηρίζει εθελοντικά την πολιτεία κατά την εκδήλωση άσχημων καιρικών φαινομένων, θεομηνιών, πυρκαγιών, πυροπροστασίας κ.λπ.

Στην Ελλάδα υπάρχει ένα δίκτυο 350 θηροφυλάκων και το έργο τους από το έτος ίδρυσης τους (2000) έως σήμερα, είναι το εξής:

- 1.500.000 έλεγχοι
- >13.600 μηνύσεις για παραβάσεις του Δασικού Κώδικα
- 3.500.000 Km διανυθέντα στο ελληνικό ύπαιθρο
- 5.000.000 ώρες περιπολίας
- 24 ώρες το 24ωρο
- 365 ημέρες/χρόνο

Στο Αρχιπέλαγος, για τα νησιά Λήμνος, Λέσβος, Χίος, Σάμος, Ικαρία, Φούρνοι –Ικαρίας, δραστηριοποιούνται 11 Θηροφύλακες οι οποίοι από το 2011 έως και το 2015 έχουν πραγματοποιήσει πάνω από 19.000 ελέγχους στο ύπαιθρο και έχουν καταθέσει στις αρμόδιες Υπηρεσίες 198 μηνύσεις για παραβάσεις του Δασικού Κώδικα.

Οι Ομοσπονδιακοί θηροφύλακες συμμετέχουν σε επιστημονικά προγράμματα δίνοντας

πολύτιμες πληροφορίες και στοιχεία στο επιστημονικό προσωπικό των Κυνηγετικών Οργανώσεων. Έτσι εκτός των προανακριτικών τους αρμοδιοτήτων οι Ομοσπονδιακοί Φύλακες Θήρας συμμετέχουν στα εξής προγράμματα:

- Φαινολογία της μετανάστευσης των πτηνών στην Ελλάδα. Το 2005 με την επιστημονική καθοδήγηση του Αριστοτέλειου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης και σε συνεργασία με το Μεσογειακό Ινστιτούτο Διατήρησης της Θηραματικής και Άγριας Πανίδας (IMPCF) και το ίδρυμα των Μεταναστευτικών Πτηνών της Δυτικής Παλαιαρκτικής (OMPO), ξεκινάμε ένα από τα μεγαλύτερα και πληρέστερα προγράμματα στην Ευρώπη. ΣΤΟΧΟΣ: Να προσδιοριστεί ο χρόνος μετανάστευσης των πουλιών, που διαχειμάζουν ή σταθμεύουν στη χώρα μας (από και προς τις περιοχές αναπαραγωγής τους), οι παράγοντες που επιδρούν σ αυτήν, η γνώση της περιόδου μετανάστευσης, αποτελεί σήμερα προϋπόθεση για τον καθορισμό της Κυνηγετικής Περιόδου. Καταγραφές μεταναστευτικών πουλιών πραγματοποιούνται από τον Έβρο μέχρι την Κρήτη και από τη Λέσβο μέχρι τον Αμβρακικό, οι παρατηρήσεις πεδίου σε θηρεύσιμα και μη είδη, από 40 εκπαιδευμένοι παρατηρητές διασκορπισμένοι σε 20 σημαντικούς υγροβιότοπους, 3 φορές (τουλάχιστον) κάθε μήνα, 1.200 παρατηρήσεις ή 3.000 ώρες το χρόνο
- Αρτεμις I & II συλλογή βιολογικών στοιχείων για τα θηρεύσιμα είδη της χώρας μας με σκοπό την επεξεργασία και την ανάλυση τους. Βγάζοντας συμπεράσματα ζωτικής σημασίας για τις πληθυσμιακές καταστάσεις των ειδών που μελετώνται.
- Βελτίωση Βιοτόπων και Ενίσχυση του ενδημικού θηράματος. Λόγω της αλληλεπίδρασης μας με τη Φύση και την Άγρια Πανίδα, οι Κυνηγετικές Οργανώσεις γνωρίζουμε καλά πως η διατήρηση της Βιοποικιλότητας έχει ουσιαστική σημασία. Το κυνήγι, μας παρέχει το κίνητρο για τη διατήρηση και βελτίωση πολλών και σημαντικών Βιοτόπων. Γνωρίζουμε ότι τα άμεσα αίτια απώλειας της Βιοποικιλότητας στην Ελλάδα, μπορούν να συνοψιστούν στα ακόλουθα: απώλεια, υποβάθμιση και κατάτμηση των ενδιαιτημάτων, μη αειφορική άσκηση παραγωγικών δραστηριοτήτων (γεωργία, κτηνοτροφία, δασοκομία κ.α.), κλιματική αλλαγή, ρύπανση του εδάφους, του νερού και της ατμόσφαιρας, εισβολή χωροκατακτητικών ξενικών ειδών. Είναι ξεκάθαρο ότι η μεγαλύτερη πίεση που έχει δεχθεί το επιδημητικό θήραμα, αλλά και πολλά αποδημητικά είδη οφείλεται στην τεράστια υποβάθμιση των Βιοτόπων. Οι ενέργειες μας σε αυτή την κατεύθυνση, προσανατολίζονται σε έργα που αφορούν την εξασφάλιση των συνθηκών οι οποίες είναι αναγκαίες για την επιβίωση των ειδών της Άγριας Πανίδας. Με στόχο την ανάσχεση της απώλειας της Βιοποικιλότητας και για να υπάρξει ένας αποδοτικότερος και πιο συγκεκριμένος τρόπος δράσης.
- Καταμέτρηση των ειδών: αλεπού, κουνάβι & λαγός. Σκοπός του προγράμματος

είναι ο προσδιορισμός της πληθυσμιακής πυκνότητας (ανά μονάδα επιφάνειας) στους τυπικούς βιοτόπους με την εφαρμογή δειγματοληψίας μέσω παρατήρησης. Επίσης, θα μελετηθούν με αυτό τον τρόπο και οι πληθυσμιακές τάσεις μεταξύ ετών.

- Περισυλλογή /περίθαλψη/ απελευθέρωση ειδών της άγριας πανίδας.

Περίθαλψη τραυματισμένου πελαργού, ο οποίος προσέκρουσε σε κολόνα της ΔΕΗ (φωτ. Μαριάνθη Χαλβατζή).